

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84617,Pieniazek-Szczepan-Aleksander.html>
2022-09-26, 18:08

Pieniążek Szczepan Aleksander

PIENIAŻEK Szczepan Aleksander (27 XII 1913, Słup k. Parysowa – 1 VII 2008, Konstancin-Jeziorna), biolog, pomolog, sadownik. Syn Józefa, rolnika, i Zofii Mroczek.

W 1928–33 kształcił się w seminarium duchownym w Siedlcach, ale po zdaniu matury porzucił plany zostania księdzem na rzecz studiów przyrodniczych. Studiował biologię na UW (1933–38), m.in. pod kierunkiem Z. Wóycickiego i E. Malinowskiego. Dzięki ich inicjatywie wyjechał we IX 1938 na doktoranckie studia sadownicze na Cornell University w Ithaca (USA). Po uzyskaniu doktoratu w V 1942, pracował jako adiunkt w Rhode Island State College w Kingston. W IV 1946 powrócił do Polski, od V tego roku kierował Katedrą Sadownictwa SGGW jeszcze w tym samym roku uzyskał profesurę (profesorem zwyczajnym został w 1954). W okresie stalinizmu był jednym z najaktywniejszych propagatorów w Polsce pseudonaukowych teorii tzw. nowej biologii – miczurinizmu i lysenkizmu, co po latach tłumaczył nadmierną fascynacją nauką sowiecką. W 1951–84 był współtwórcą i dyrektorem Inst. Sadownictwa (później: i Kwaciarstwa) w Skierniewicach, w 1965–66 dziekanem wydziału ogrodnictwa SGGW. Doprowadził do utworzenia Ogrodu Botanicznego PAN w Powsinie (którego inicjatorem był R. Kobendza).

P. uznawany jest za twórcę nowoczesnego polskiego sadownictwa. Prowadził badania z zakresu fizjologii roślin, odporności drzew owocowych na mróz, metod uprawy roślin sadowniczych, przechowalnictwa owoców, ochrony sadów itp. Uzyskał coroczne owocowanie odmian jabłoni owocujących przemiennie. Zasłużył się w dziedzinie intensyfikacji sadownictwa w Polsce.

Opublikował ok. 100 prac naukowych, podręcznik *Sadownictwo* (1954, wyd. 9 w 1988), książki *Dookoła*

sadowniczego świata (1965), *Sad przy domu* (1976, wyd. 4 w 1989), *Pamiętnik sadownika* (1997, 2000). W 1978 uzyskał zespołową nagrodę państwową I stopnia.

P. był członkiem PAN (korespondentem 1952, rzeczywistym 1964, wiceprezesem 1975–80), sekretarzem Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych (1966–71), honorowym przewodniczącym Komitetu Nauk Ogrodniczych PAN. Należał do Międzynarodowego Tow. Nauk Ogrodniczych (prezes 1970–74, od 1976 członek honorowy), Bułgarskiej Akad. Nauk Rolniczych, Francuskiej Akad. Rolniczej, Niemieckiej Akad. Nauk Rolniczych i Wszechzwiązkowej Akad. Nauk Rolniczych im. W.I. Lenina. Został odznaczony m.in. Orderem Budowniczych Polski Ludowej, Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

S.A. Pieniążek: *Pamiętnik sadownika*, Warszawa 1997; *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 17, Warszawa 2003;

<http://www.pieniazek.com/>

Beata Wysokińska

[Poprzedni](#)
[Następny](#)